

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2023. október

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2023. október végéig 4 155,8 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező**, amely **növelte** az adósságot a nettó forintkibocsátás 2 585,9 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza.
- **A második – szintén növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 2 432,1 milliárd forint összegben szintén hozzájárult a hiány finanszírozásához.
- **A harmadik – fentiekkel ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 579,9 milliárd forinttal csökkentette.
- **A negyedik – további csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 282,2 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint október végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2023-ban, milliárd forint

	2022. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2023. október		változás
	előzetes állomány	Megosztás	I-X. hónap				előzetes állomány	Megosztás	százalékpont
1. Forint	33 775,628	74,1%	11 292,322	8 706,457	0,000	2 585,866	36 361,494	73,1%	-1,00%
1.1. Hitel	1 024,205	2,2%	0,000	102,382	0,000	-102,382	921,824	1,9%	-0,39%
1.1.1. Külföldi	1 024,205	2,2%	0,000	102,382	0,000	-102,382	921,824	1,9%	-0,39%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	32 751,423	71,9%	11 292,322	8 604,075	0,000	2 688,247	35 439,670	71,3%	-0,60%
1.2.1. Kötvény	22 346,277	49,0%	2 837,972	1 434,746	0,000	1 403,226	23 749,503	47,8%	-1,28%
1.2.2. Diszkont kincstárjegy	1 785,783	3,9%	4 076,193	3 850,424	0,000	225,769	2 011,552	4,0%	0,13%
1.2.3. Lakossági állampapír	8 619,363	18,9%	4 378,157	3 318,905	0,000	1 059,252	9 678,615	19,5%	0,55%
2. Deviza	11 397,328	25,0%	3 154,111	722,053	-579,851	1 852,207	13 249,536	26,6%	1,63%
2.1. Hitel	1 959,079	4,3%	396,824	59,745	-86,843	250,235	2 209,314	4,4%	0,14%
2.1.1. Külföldi	1 959,079	4,3%	396,824	59,745	-86,843	250,235	2 209,314	4,4%	0,14%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,406	0,000	-0,406	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	9 438,250	20,7%	2 757,287	662,308	-493,007	1 601,972	11 040,222	22,2%	1,49%
2.2.1. Külföldi	9 085,466	19,9%	2 597,558	626,327	-476,019	1 495,212	10 580,678	21,3%	1,34%
2.2.1.1. Devizakötvény	9 085,466	19,9%	2 417,273	626,177	-474,113	1 316,983	10 402,449	20,9%	0,98%
2.2.1.2. ECP program	0,000	0,0%	180,285	0,149	-1,906	178,229	178,229	0,4%	0,36%
2.2.2. Belföldi	352,783	0,8%	159,729	35,981	-16,988	106,760	459,543	0,9%	0,15%
Összesen	45 172,957	99,1%	14 446,433	9 428,510	-579,851	4 438,073	49 611,029	99,8%	0,64%
Egyéb kötelezettség	389,419	0,9%	1 436,816	1 703,043	-16,022	-282,248	107,171	0,2%	-0,64%
MINDÖSSZESEN	45 562,376	100,0%	15 883,249	11 131,552	-595,872	4 155,824	49 718,200	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2023-ban 1 852,2 milliárd forinttal 13 249,5 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2022. év végi 25,0%-os szintről 26,6%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül.

A növekedés hátterében az idei évben végrehajtott devizakötvény-kibocsátások állnak: Januárban az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK Zrt.) 5 éves futamidejű 558,1 milliárd forint (1,5 milliárd USD) összegű és 10 éves futamidejű 558,1 milliárd forint (1,5 milliárd USD) összegű, valamint 465,1 milliárd forint (1,25 milliárd USD) összegű 30 éves futamidejű nemzetközi devizakötvényt bocsátott ki. Tovább emelte a devizaadósságot, hogy márciusban zárt körben megemelésre kerültek a januárban kibocsátott 5 és 10 éves futamidejű devizakötvények 54,3 milliárd forint (150 millió USD) és 108,6 milliárd forint (300 millió USD) összegben. A januári devizakibocsátásból befolyó összeg egy részéből (1,0 milliárd USD) két 2023-24 közötti lejáratú USD kötvény részbeni visszavásárlása valósult meg, az érintett swapok lezárásával együtt 289,9 milliárd forint névértéken. Ezt követően szeptemberben további 673,2 milliárd forint (1,75 milliárd EUR) összegű 10 éves futamidejű devizakötvény kibocsátásra került sor. Az ECP (Euro Commercial Paper) program keretében kibocsátott devizaértékpapírok hóvégi állománya 180,3 milliárd forint (500 millió USD) volt október végén. Az árfolyamerősödés ugyanakkor csökkentette a devizaadósság részarányát.

A költségvetés forintadóssága október végéig 2 585,9 milliárd forinttal növekedett és 36 361,5 milliárd forintot ért el, a forint adósság a teljes államadósság 73,1%-át teszi ki. 2022 decemberében ez az arány 74,1% volt.

2023. október végén a forint lakossági állampapírok állománya 9 678,6 milliárd forintot tett ki, ami 1 059,3 milliárd forint növekedést jelent 2022. december vége óta.

A lakossági állampapír-kereslet döntő hányadát az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír értékesítése képezte. A Prémium Magyar Állampapír állománya 2023. október végére 2 283,9 milliárd forinttal növekedett, amely így 6 605,6 milliárd forintot tett ki. A Bónusz Magyar Állampapír állománya 374,4 milliárd forinttal növekedett, és október végén 889,1 milliárd forintot tett ki. A Magyar Állampapír Plusz állománya október végéig 1 330,0 milliárd forinttal 853,9 milliárd

forintra csökkent. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya 129,9 milliárd forint csökkenés következtében 120,7 milliárd forint volt hó végén.

Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 531,5 milliárd forint volt október végén, ami 276,3 milliárd forinttal alacsonyabb a 2022. év végi állománynál. A gyermekek életkezdési támogatását szolgáló Babakötvény állománya 2023-ban 41,7 milliárd forinttal növekedett és október végére elérte a 240,6 milliárd forintot.

Az ÁKK Zrt. október hó folyamán összesen 41,7 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* októberben 874,8 milliárd forinttal 7 047,6 milliárd forintra növekedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 1,1%-a, 74,9 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 98,9%-a, 6 972,7 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje október végén 5,7 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 282,2 milliárd forinttal csökkent. Október végén az állomány 107,2 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,2%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* októberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,4-ről 1,7-re csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,6-ról 4,2-re emelkedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó októberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 50 bázisponttal nőtt, és 8,04%-ot tett ki. A *6 hónapos kincstárjegy* utolsó októberi aukcióján a kialakult átlaghozam 8,16% lett, amely 36 bázisponttal alacsonyabb a szeptember végi értéknél. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó októberi aukcióján a kialakult átlaghozam 8,35% lett, amely 40 bázisponttal kisebb a szeptember végi értéknél.

A *3 éves kötvény* októberi aukcióján az átlaghozam 8,45%-ot ért el, ami 47 bázisponttal magasabb a szeptember végi aukción kialakult átlaghozamtól. Az *5 éves kötvény* 7,65%-os átlaghozama 65 bázisponttal nagyobb, mint a szeptember végi aukción kialakult átlaghozam. A *10 éves kötvény* utolsó októberi aukcióján az átlaghozam 7,61%-ot ért el, ami 61 bázisponttal magasabb, mint a szeptember végén kialakult átlaghozam. A *15 éves kötvény* októberi aukcióján az átlaghozam 7,65%-ot ért el, ami 15 bázisponttal magasabb, mint az előző, augusztusi aukción kialakult átlaghozam. A *30 éves zöldkötvény* októberi aukcióján az átlaghozam 7,67%-ot ért el, ami 22 bázisponttal meghaladja az előző, májusi aukción kialakult átlaghozamot.

Budapest, 2023. november 10.

Kurali Zoltán
vezérigazgató